

International Economics

TOPIC :- HECKSHER – OHLIN'S THEORY

Prof. Shinde S. A.

हेक्शर ओहलिन सिद्धांत

Hecksher-Ohlin Model

Eli Hecksher
(1879-1952)
Swedish economist

Bertil Ohlin
(1899-1979)
Swedish economist
and politician

प्रस्तावना : □

बर्टिन ओहलिनने १९३३ मध्ये प्रसिद्ध केलेल्या “Interregional and International Trade” या ग्रंथात हा सिद्धांत मांडला .

तथापि □ या सिद्धांताची मूळ कल्पना अर्थशास्त्रज्ञ हेक्शचर यांनी १९१९ मध्ये “The Effect of Foreign Trade on Distribution of Income” या लेखात मांडली .

आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचा हेक्शचर □ ओहलिन सिद्धांत □ सामान्य संतुलन सिद्धांत □ परस्परावलंबित्व सिद्धांत □ उत्पादन घटक सुबत्तेचा सिद्धांत □ घटक प्रमाण विश्लेषण सिद्धांत आणि आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचा आधुनिक सिद्धांत या नावानेही ओळखला जातो .

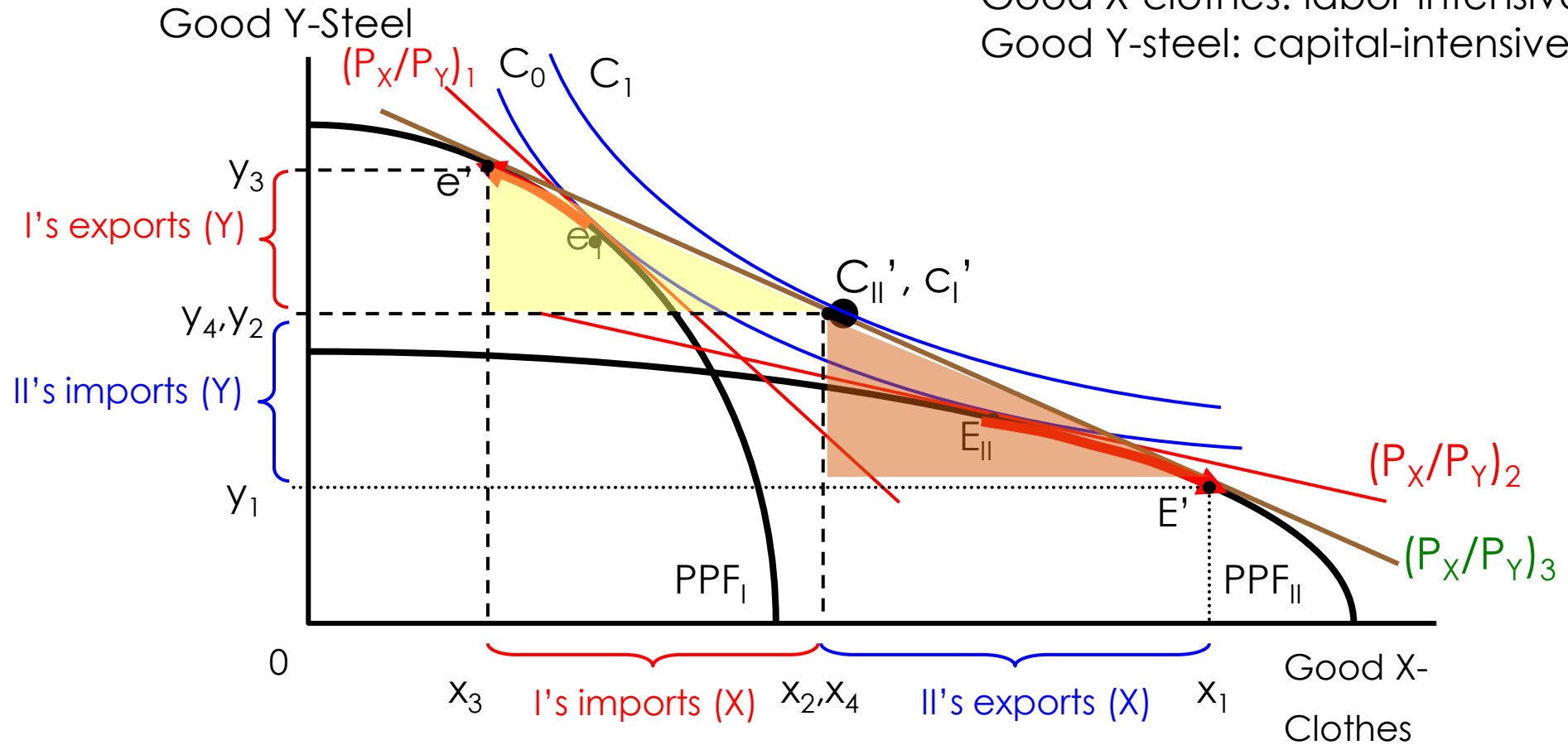
ओहलिनच्या सिद्धांताची पार्श्वभूमी : □

- चलनभिन्नता अमान्य □ दोन देशातील चलन विनिमय दराने एकत्र जोडता येते □
- तुलनात्मक खर्च सिद्धांत □ आंतरराष्ट्रीय व्यापार □ अंतर्गत व्यापाराला लागू □
- उत्पादन घटक □ अंतर्गत □ आंतरराष्ट्रीय गतिशील □
- व्यापार हा उत्पादनखर्च व किमती यातील फरकाने चालू होतो . □ अंतर्गत व आंतरराष्ट्रीय व्यापारात भेद नाही □
- अंतर्गत व्यापार व आंतरराष्ट्रीय व्यापारात एकच तत्व □ आंतरराष्ट्रीय व्यापाराकरिता वेगळा सिद्धांत मांडण्याची गरज नाही □

हेक्शर □ ओहलिन सिद्धांताचे विश्लेषण : □

The H - O Model

Country I: capital abundant
 Country II: labor abundant
 Good X-clothes: labor-intensive
 Good Y-steel: capital-intensive

हेक्शचर □ ओहलिन सिद्धांताची गृहीतके : □

- उत्पादन घटक देशांतर्गत गतिशील आणि एका देशातून दुसऱ्या देशात गतिशील नसतात .
- उत्पादन घटक गुणात्मकदृष्ट्या एकजिनसी व भिन्न देशात सारखेच असतात .
- उत्पादनात स्थिर फलाचा नियम कार्यवाहीत असतो .
- वाहतुक खर्चाचा अभाव .
- मुक्त व्यापार .

- समान उत्पादनतंत्र व उत्पादन फल समान .
- दोन देश आणि दोन वस्तू .
- पूर्ण रोजगार आणि पूर्ण स्पर्धा अस्तित्वात .
- दोन्ही देशातील ग्राहकांच्या आवडीनिवडी आणि विशिष्ट वस्तूंची मागणी समान .
- दोन्ही देशांत आर्थिक व वित्तीय धोरण समान .
- व्यापार चक्राचा अभाव .

हेक्श्चर □ ओहलिन सिद्धांतावरील टीका : □

- अवास्तव गृहीतकांचा आधार .
- प्रा . वीजनहोल्डसच्या मते □ किमत × उत्पादन घटकक्र किमत □ मागणी .
- उत्पादन घटकांत गुणात्मकदृष्ट्या भिन्नता .
- हॅबर्लरच्या मते □ आंशिक समतोलाचे विश्लेषण .
- व्यापारावर अनेक निर्बंध .
- उपभोक्त्याच्या मागणीकडे दुर्लक्ष .
- इतर घटकांकडे दुर्लक्ष .

Thank You